

JOSÉ LUIS GALLIZO / MANEL PLANA, DIRECTOR / COORDINADOR DE LA CÀTEDRA EMPRESA FAMILIAR UDL

El viatge iniciàtic dels herois de les empreses familiars

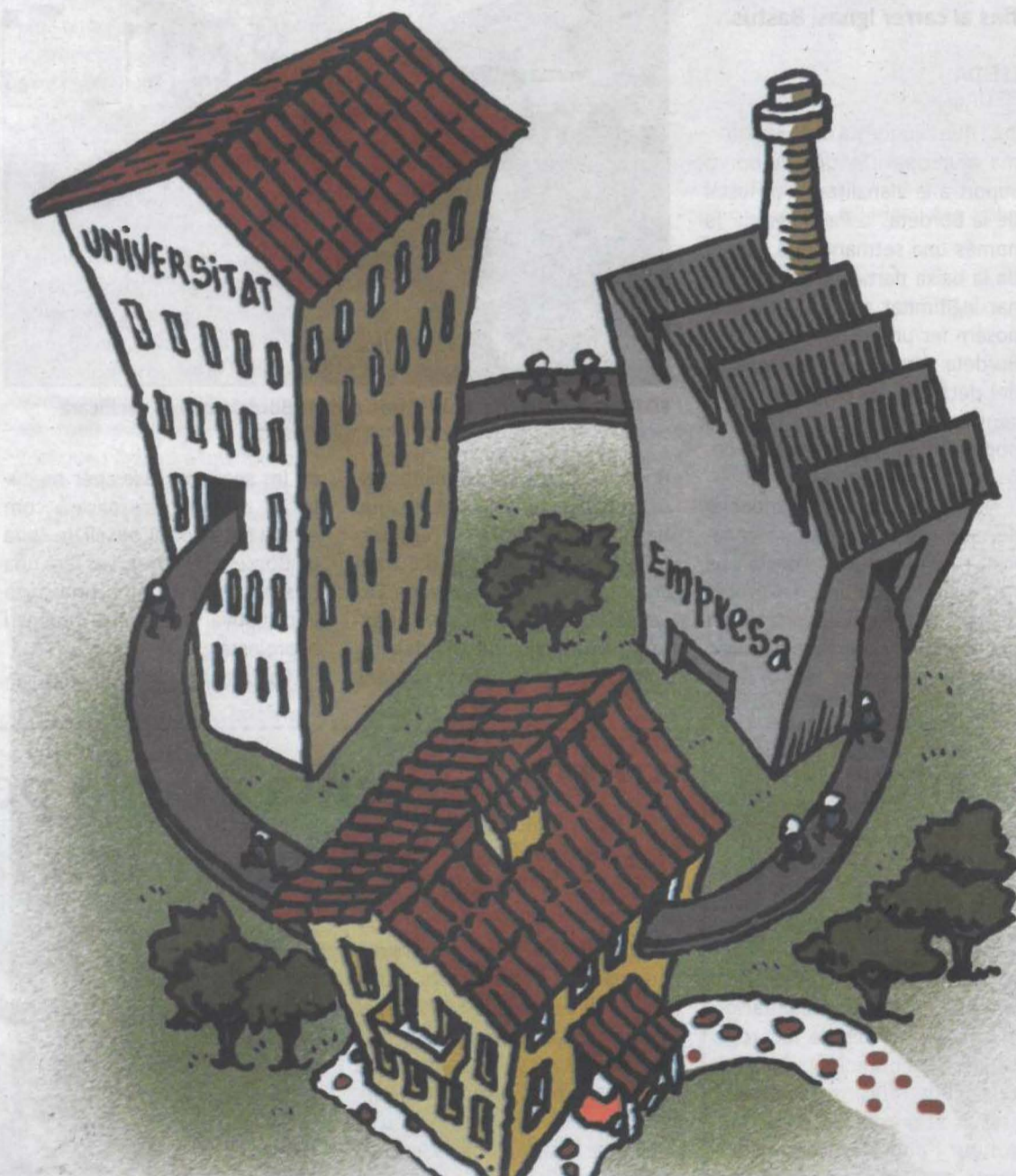
En el marc de la Càtedra Empresa Familiar, impulsada per l'Associació Empresa Familiar de Lleida i la Universitat de Lleida (UdL), s'ha consolidat l'assignatura optativa de Gestió de l'Empresa Familiar, que forma part del 4t curs d'Administració i Direcció d'Empreses (ADE). Impartida durant set cursos consecutius i amb un límit d'inscripcions de 70 alumnes pel gran èxit d'acceptació que té, l'assignatura vol proporcionar eines i instruments per conèixer les especificitats, especialment en l'aspecte jurídic, de les empreses familiars. Una de les dades que sempre està present en aquesta iniciativa docent és l'estudi de l'Institut de l'Empresa Familiar (IEF), que estableix que el 80% dels estudiants de grau d'ADE treballaran durant la seva vida laboral en una empresa familiar.

Amb aquesta idea, l'assignatura vol apropar el món acadèmic a l'empresarial. En aquest context, personalitats d'aquest àmbit ofereixen la seva visió sobre aspectes com la convivència generacional, la presència de la dona a l'empresa familiar o la creació de nous productes. Aquesta transmissió de coneixement ve avalada per les seves experiències i les trajectòries empresarials d'èxit.

En aquest projecte d'innovació docent, en el qual combinem la formació teòrica amb l'art, estem treballant a fer difusió de la figura de l'heroi de l'empresa familiar que, talment Ulises o el Quixot, és una figura que inicia un viatge iniciàtic, sortint de la seva zona de confort, per emprendre un repte, una aventura, en la qual entra en una nova dimensió, en la que ha d'afrontar èxits, fracassos, perills, però sobretot aprenentatges.

MÉS D'UNA DÈCADA DE LA CÀTEDRA EMPRESA FAMILIAR

La Càtedra Empresa Familiar, impulsada per l'Associació Empresa Familiar de Lleida i la Uni-

versitat de Lleida (UdL), es va crear a mitjans de l'any 2011 amb la finalitat de fomentar la docència i la investigació per a un millor coneixement de l'empresa familiar entre professors i estudiants. Un dels seus objectius fundacionals és col·laborar amb l'empresa en els àmbits de la recerca i la docència. Prenent com a exemple la demarcació de Lleida, on el 91%

de les empreses són familiars, es certifica i valida la necessitat d'aquesta perquè pugui analitzar la tipologia d'aquest tipus de companyies.

Col·laborar, proporcionar coneixement i classificar-lo en qüestions específiques de l'empresa familiar són altres de les seves funcions. Relacionant-se amb el món empresarial, la Càtedra vol

trencar la distància existent entre el sector acadèmic i el professional. Analitzant figures com els pactes successoris o el consell de família (un òrgan de govern exclusiu de les empreses familiars) s'aconsegueix entendre aquesta realitat, sovint desconeguda, però molt present a les Terres de Lleida i al conjunt de Catalunya.

Formant els líders de les noves

generacions, la Càtedra aspira a fixar-se en les arrels per impulsar-se cap a una filosofia de vida basada en la supervivència i en la pervivència. Les empreses familiars estan acostumades a planificar a mitjà i a llarg termini, un element molt valuós i necessari en un context com l'actual, marcat per la incertesa.

Davant de la incertesa, les empreses familiars aposten per ser conservadores des del punt de vista financer i enlloc de repartir dividends, com fan moltes altres, els utilitzen per capitalitzar-se i avançar en els entorns socioeconòmics amb dificultats. En l'era posterior a la pandèmia de la Covid-19, la Càtedra està impartint noves formes de gestió empresarial per formar als alumnes en el nou escenari. Fruit d'aquesta situació, s'han creat noves relacions entre productors, proveïdors i clients i s'han accelerat fenòmens com la digitalització i el teletreball. En aquesta nova realitat, s'han de reivindicar els valors que aporten a la societat les empreses familiars, com la prudència financer, la disponibilitat de fons propis o els sentiments de pertinença i identificació amb l'organització.

Per tal de donar respostes a les noves necessitats de les firmes a través d'un lideratge adequat, busquem oferir totes les eines als estudiants, que seran els empresaris del futur. Les companyies familiars, que continuen més enllà del seu fundador i incorporen a les següents generacions, suposen compartir una sèrie de components físics i emocionals en un entorn íntim. Per això, cal algú que entengui les dinàmiques d'aquestes firmes, que combinen el sentiment proteccionista amb l'obertura exterior. És necessari que els canvis generacionals es portin a terme mitjançant una transició gradual que permeti la voluntat d'assegurar la continuïtat i la transmissió del negoci.